

**Вчення про інфекційні хвороби.
Загальна патологія інфекційних
хвороб.**

**Основи профілактики
інфекційних хвороб.**

План лекції:

1. Поняття про інфекцію, інфекційний процес.

2. Відмінні ознаки інфекційних хвороб.

3. Класифікація інфекційних хвороб.

4. Основи профілактики інфекційних хвороб.

5. Профілактика інфекційних хвороб.

Інфекційні хвороби

Інфекційні хвороби

- це група захворювань, які спричиняються патогенними чи умовно-патогенними біологічними агентами: бактеріями, вірусами, найпростішими, гельмінтами та ін..

ІНФЕКЦІЯ

- це проникнення мікроорганізму в інший організм в умовах впливу зовнішнього середовища і наступна їх взаємодія, яка визначається властивостями макро- та мікроорганізму.

Інфекційний процес

- це сукупність захисних фізіологічних і патофізіологічних реакцій організму в певних умовах зовнішнього середовища у відповідь на вплив патогенного мікроорганізму.

ІНВАЗІЯ

- аналогічно інфекційному процесу, але в цьому процесі у взаємодію з макроорганізмом вступають не бактеріальні збудники, а паразити тваринного походження (найпростіші, гельмінти)

Ні, це не військово-польові шпиталі - це зони карантину "іспанки" в 1918 році. У них помре більше 30 млн. осіб. Решта помруть у себе вдома, на роботі, на вулиці, на війнах і революціях, які тоді палахкотіли в Європі.

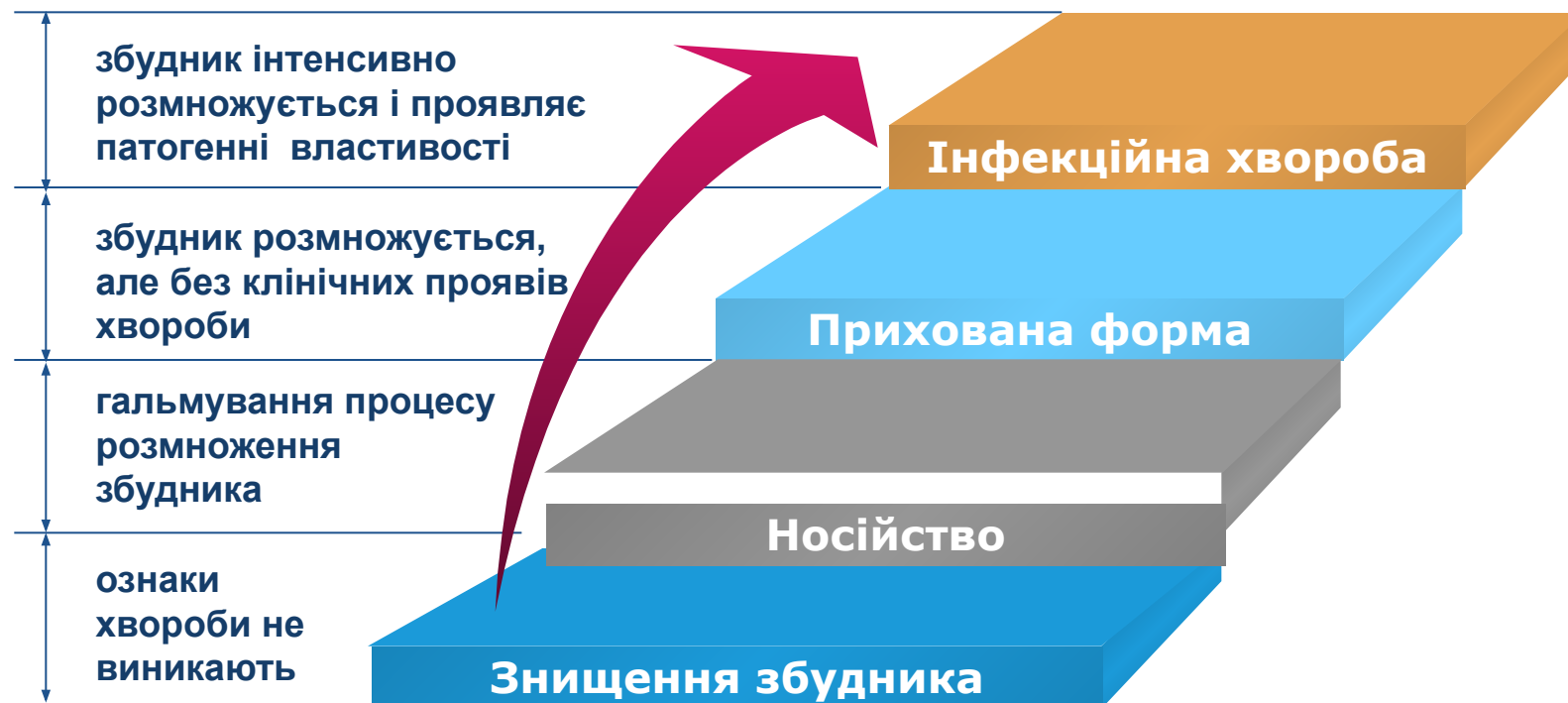
Photo # NH 2654 Crowded extemporized sleeping area in Drill Hall at Naval Training Station, San Francisco

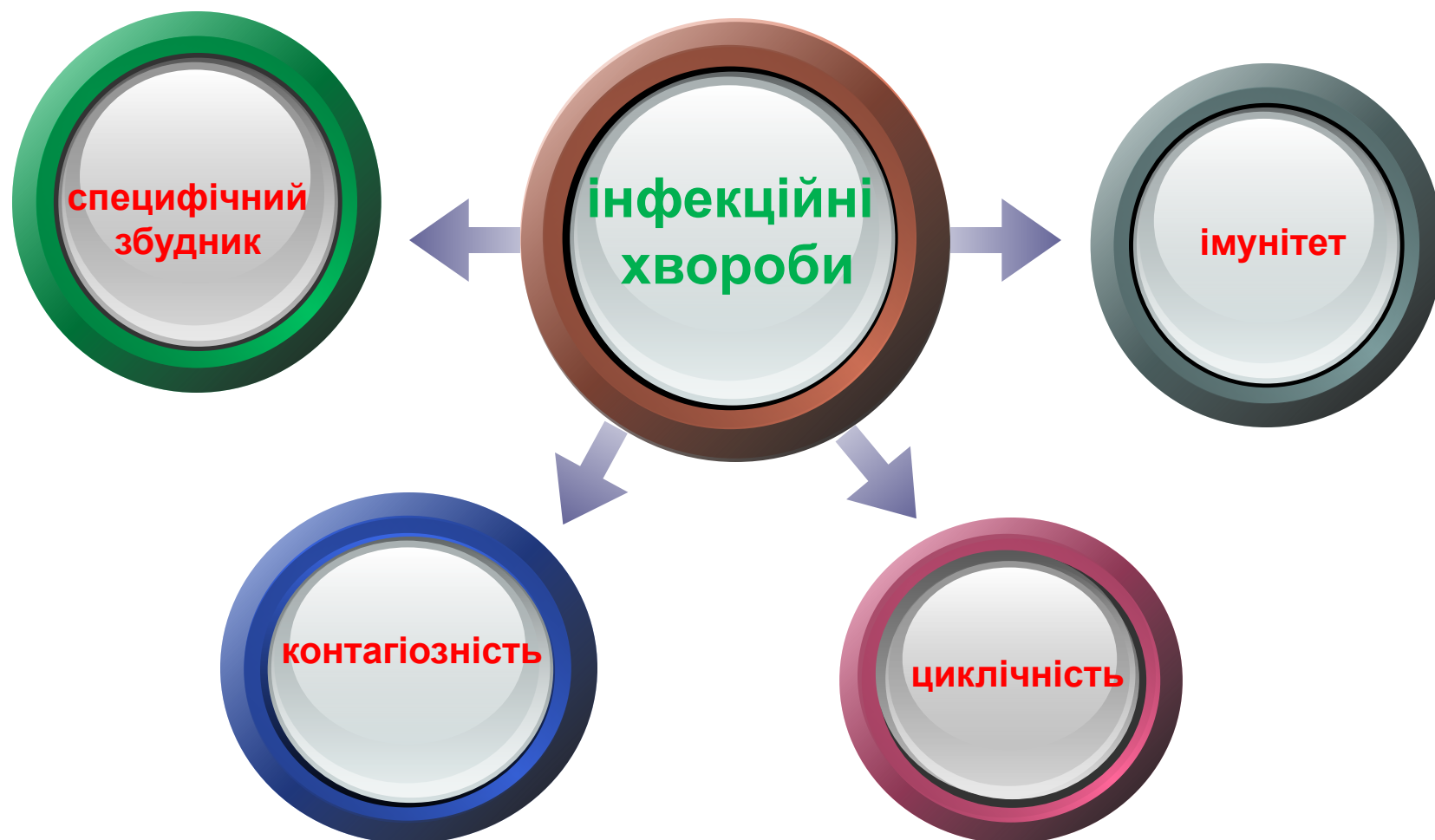
Натуральна віспа

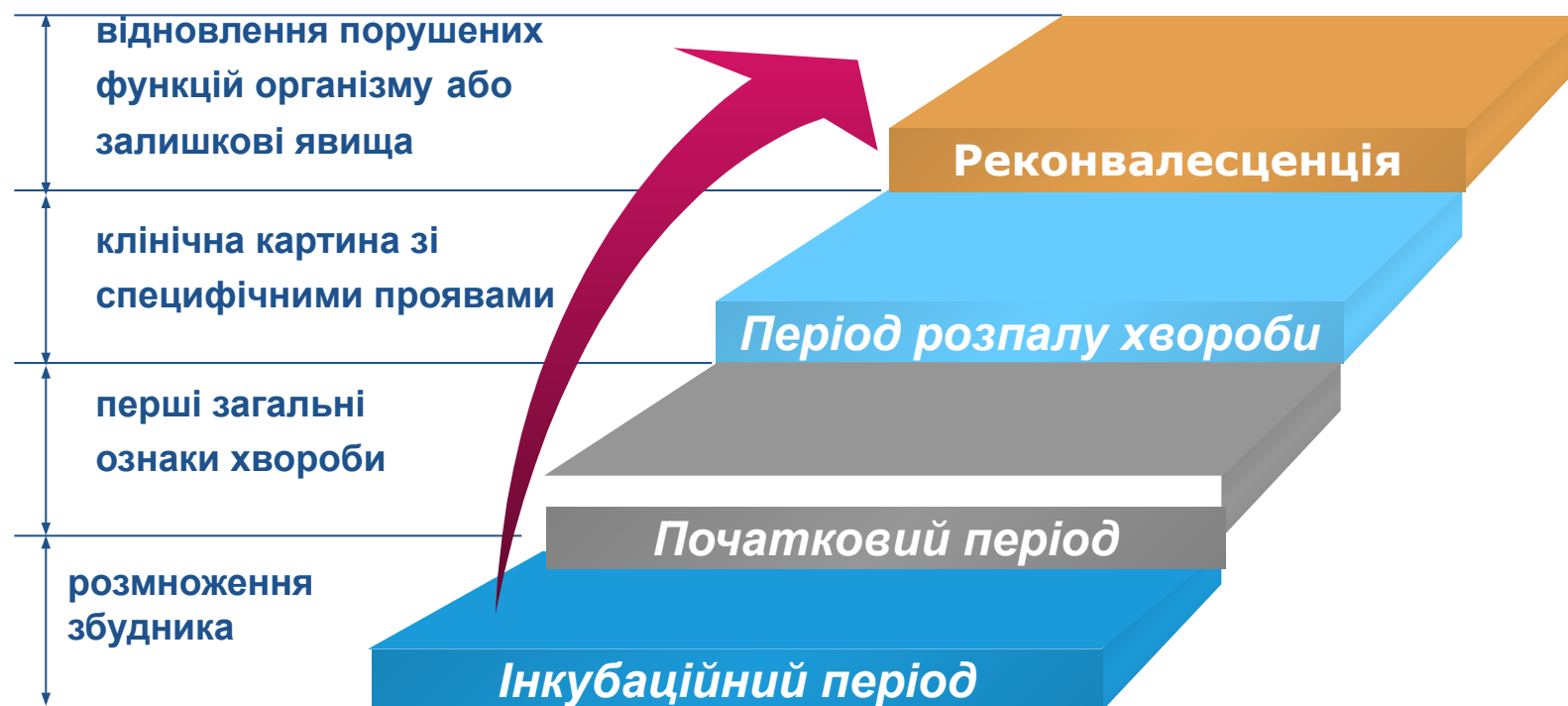
Форми взаємовідносин макро- і мікроорганізму

Відмінні ознаки інфекційних хвороб

Циклічність перебігу

СПЕЦИФІЧНИЙ ЗБУДНИК

- Для того, щоб збудник проник і виникло захворювання, необхідне поєднання преморбітного фону, властивостей збудника і особливостей їхньої взаємодії.
- Преморбітний фон визначається 2 групами факторів:
- 1. Неспецифічними - цілісність шкірно-слизових бар'єрів, кислотність і ферментативна активність шлункового соку, нормальна мікрофлора організму.
- 2 .Специфічні - клітинний і гуморальний імунітет.
- На сприйнятливість впливають - схильність до вживання алкоголем, дефіцит імуноглобулінів, недостатнє харчування, тривалий прийом стероїдних гормонів та ін., залежить від віку.

ВЛАСТИВОСТІ мікроорганізму впливають на розвиток хвороби. Найважливіші властивості це:

- **1. Патогенність (хвороботворність)**- це генетично зумовлена потенційна здатність мікроорганізмів спричиняти хворобу. За цією ознакою м/о діляться на патогенні, умовно-патогенні, сапрофіти.
- **2. Вірулентність** - це міра патогенності мікроорганізму, здатність розмножуватися й жити за рахунок макроорганізму. Вона може змінюватися під впливом імунітету, антибіотиків.
- **3. Інвазивність** - це здатність мікроорганізму до проникнення через шкіру і слизові оболонки в тканини й органи за рахунок ферментів мікроорганізмів (гіалуронідази, нейрамідідази).
- **4. Токсигенність** - це здатність мікроорганізмів накопичувати й виділяти токсини. Розрізняють
- **ЕКЗОтоксини**- виділяють в основному грам позитивні бактерії (дифтерія, правець), вони високо специфічні, мають тропізм до певних тканин і органів, що спричиняє клінічну картину.
- **ЕНДОтоксини** тісно пов'язані з клітиною мікроорганізму і вивільняються тільки у разі її руйнування. Мають меншу специфічність, термостабільні, їх продуктують переважно грам негативні бактерії.
- Для виникнення захворювання необхідна певна мінімальна кількість збудника (інфікуюча доза).

ЗАРАЗЛИВІСТЬ

ЗАРАЗЛИВІСТЬ (контагіозність)

- залежить від особливостей збудника та механізму передачі
- Організм хворого стає джерелом інфекції. Не всі інф. хвороби можуть передаватися від хворої людини до здорової (бешиха, правець, ботулізм)

Заразливість інф. хвороби оцінюється **ІНДЕКСОМ** контагіозності-

- це кількість захворілих на маніфестну форму серед 100 контактних неімунних осіб.
- Він виражається у відсотках або десятковим дробом (для чуми він становить 100% або 1; скарлатини -40% або 0,4)

Вироблення імунітету

Класифікація інфекційних хвороб

кишкові інфекції

інфекції дихальних шляхів

кров'яні інфекції

інфекції зовнішніх покривів

Класифікація
інфекційних хвороб за
Л.В. Громашевським

Кишкові інфекції

Інфекції дихальних шляхів

Кров'яні інфекції

Інфекції зовнішніх покривів

ОСОБЛИВОСТІ перебігу інфекційних хвороб:

- **I. За загальним характером: типові- присутні всі характерні симптоми;**
- **атипові – відсутні декілька характерних симптомів.**
- **II. За швидкістю розвитку клінічної картини:**
- **блискавичні – перебігають дуже тяжко з відносно швидким розвитком всіх клінічних симптомів і в більшості випадків закінчуються смертю.**
- **гострі форми характерні для холери, кору – симптоми наростають швидко;**
- **підгострі;**
- **хронічні, які можуть перебігати декілька місяців, років (бруцельоз)**
- **III. За тяжкістю:**
- **легка форма – симптоми виражені не різко. Серед легких форм виділяють абортівні, при яких захворювання розвивається типово, але раптово закінчується (обривається);**
- **середньої тяжкості – типова яскраво виражена симптоматика, не тривалий перебіг і частіше сприятливий ісход;**
- **тяжка форма – різко виражена симптоматика, довготривалий перебіг і нерідко наявність ускладнень.**

Реінфекція

❖ **Реінфекція – повторне захворювання, яке виникло внаслідок нового зараження тим же збудником. Якщо вона настала ще до ліквідації первинної хвороби, кажуть про суперінфекцію (малярія, туберкульоз).**

❖ **Рецидив – повернення симптомів хвороби внаслідок послаблення захисних сил організму при наявності в ньому збудника, а не нового зараження (малярія, черевний тиф).**

ДЖЕРЕЛО збудника інфекції

- Джерело збудника, за Л.В. Громашевським, є об'єкт, який є місцем його природного перебування і розмноження. Це свого роду резервуар, у якому відбувається процес природного накопичення збудників і звідси вони можуть виділятися й заражати сприйнятливую людину або тварину.
- Оскільки патогенні мікроорганізми пристосувалися до паразитування в організмі людини і тварин, то вони і можуть бути джерелом збудника інфекції. Лише деякі види мікроорганізмів вільно живуть у природі, а тому їх резервуар формується у довкіллі.
- Залежно від джерела, усі інфекційні хвороби поділяються на антропонози, зоонози, сапронози.

ОСНОВИ ПРОФІЛАКТИКИ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

ПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ В ОСЕРЕДКУ

1

- виявлення інфекційного хворого;
- сповіщення у СЕС терміновим повідомленням (форма № 058/о);
- негайна ізоляція хворого;
- лікування до повного одужання

2

- дезінфекція;
- дезінсекція;
- дератизація

3

- обстеження контактних осіб (опитування, огляд, термометрія та лабораторне обстеження);
- зміцнення неспецифічної стійкості організму;
- створення імунітету до конкретних хвороб

Способи створення специфічної стійкості (імунітету) до конкретних хвороб

Планова
(згідно з календарем щеплення)

За епідемічними показаннями
(при загрозі спалаху інфекційної хвороби)

Екстрена
(у разі зараження або високого ризику зараження)

Профілактика інфекційних хвороб у медичних сестер

біологічний
матеріал від
хворого

предмети
побуту

природні
фактори

медичні
засоби

Профілактика інфекційних хвороб у медичних сестер

"чотирикутник безпеки"

ізоляція
інфекційного
хворого,
поточна та
заклучна
дезінфекція,
імунізація,
носіння
захисного
одягу

гігієнічна
обробка
рук

проти-
епідемічний
режим

користування
індивідуальними
та колективними
засобами безпеки

Дякую за увагу!

www.sheiko.at.ua

МЕДСЕСТРИНСТВО SHEIKO SITE